

samenwerkingsverband
plattelandsgemeenten

JAARVERSLAG 2025

Naar oplossingen die ruimte laten voor verschillen

VOORWOORD

Als één overheid

Wat een bijzonder politiek jaar was het. Terwijl de nood steeds hoger werd om grote opgaven aan te pakken, hadden we het te stellen met een demissionair kabinet.

Als lagere overheden hebben we ons niet uit het veld laten slaan. Bij provincies, waterschappen en gemeenten bleef er volop ambitie om van betekenis te zijn voor onze inwoners. Ondanks het uitblijven van nationale plannen en besluiten voor de grote uitdagingen en opgaven van ons land, hebben we de handschoen opgepakt. Hebben we samen met inwoners en ondernemers oplossingen gezocht, gevonden en uitgevoerd. Gebiedsgericht en passend in de lokale samenleving.

En ondanks het gevoel dat het land een poosje heeft stilgestaan, zijn er voor de regio ook wat lichtpunten. Met het verder uitwerken van Elke Regio Telt! en het Nationaal Programma Vitale Regio's ontstaat bij de ministeries beter zicht op wat regionale en lokale overheden en maatschappelijke organisaties doen en nodig hebben. En groeit de wil zich te verdiepen in de regionale en lokale specifieke situatie en daarbij spelende omstandigheden. Ook wordt steeds nadrukkelijker geprobeerd om ruimte in beleid en financiële arrangementen te vinden om domeinoverstijgend en over geografische grenzen heen te werken.

2025 is niet het jaar van veel keiharde resultaten maar wel van het planten van zaadjes. Met onze consequente boodschap: leer van het interbestuurlijke programma. Treed op als één overheid. En blijf aansluiten op de leefwereld van onze inwoners en ondernemers. Een inzet die het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten hebben laten zien met belangrijke maatschappelijke organisaties in de aanloop naar de vervroegde landelijke verkiezingen. Een inzet die we ook voorzichtig zien in de verdere uitwerking van de beleids- en investeringslogica via het Nationaal Programma Vitale Regio's.

Tegelijkertijd blijven er nog grote opgaven waarin het Rijk en Europa de verbinding met de burger minder in het vizier hebben. We zien het terug in aanpak van de Nota Ruimte en impact van het programma Ruimte voor Defensie. Maar ook in de gevoelde noodzaak van de Europese Commissie om het continent Europa krachtiger te laten functioneren en daartoe de begroting 2028-2034 efficiënter te willen inrichten.

Daarbij lijkt te worden voorbijgegaan aan wat de samenleving daar zelf in kan betekenen. Innovatieve en doelmatige oplossingen van krachtige gemeenschappen zijn er genoeg. Laten we die voorbeelden met onze partners blijven uitdragen. Optreden als één overheid, met respect voor de lokale en regionale kenmerken, cultuur en omstandigheden; het helpt om tot werkende oplossingen te komen, ook bij moeilijke en grote vraagstukken op nationale en internationale schaal.

Ellen Nauta
Voorzitter P10

P10 ORGANISATIE

2025 in één oogopslag

Dagelijks bestuur

Ellen Nauta
Voorzitter
Overstijgende thema's

Wilko Pelgrom
Leefbaar buitengebied

Erik Nijssen
Duurzaam platteland

Robert Leever
Leefbare kernen

Jan van Weperen
Maatwerk platteland

Mary van Gent
Sociaal platteland

Kernorganisatie

Simone La Brijn
Strategisch adviseur

Simone Heuvelman
P10 support

Eric Caspers
Strategisch adviseur

Programmacoördinatoren

Heleen Huiskamp
Leefbaar buitengebied

Jos Struik
Leefbare kernen
Sociaal platteland

Petro Kuijpers
Duurzaam platteland

Michel Hania
Maatwerk platteland

33ste Gemeente

33ste
Gemeente Tholen

P10 2024 IN ÉÉN OOGOPSLAG

Bijzondere bijeenkomsten

- Ontbijt met kamerleden in Nieuwspoor (20 maart) georganiseerd samen met de netwerken M50, G40, G4 en K80 ter voorbereiding op de kamercommissie Binnenlandse Zaken van 26 maart, waarin de gemeentefinanciën werden besproken. Er werd met kamerleden in gesprek gegaan voor structureel gezonde gemeentefinanciën. Jack van der Hoek, gemeente Schouwen-Duiveland, was hierbij aanwezig en voerde namens de P10 het woord.
- Dag van het Sociaal Platteland (15 april). Thema: best practices in het sociaal domein.
- Conferentie veranderend grondgebruik (28 mei). Georganiseerd door VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten), K80 - Kleine en krachtige gemeenten in Nederland en P10 netwerk in samenwerking met het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur. Bij gemeenten en andere overheden zijn er zorgen over de (onbedoelde) gevolgen die veranderend grondgebruik heeft en over de snelheid waarmee dit gebeurt. De bijeenkomst was gericht op het delen van kennis, dilemma's en goede voorbeelden.
- Zomersessie in Westerkwartier (4 juni). Thema: Transitie als kans voor het platteland: beleef de kracht van de P10 in Westerkwartier!
- P10 spreekt met kamerleden over toekomst landelijk gebied (11 september). Aan de vooravond van prinsjesdag spraken DB-leden Wilko Pelgrom en Erik Nijssen met kamerleden Geert Gabriëls (PvdA-Groen Links), Eline Vedder (CDA), Jeroen Hartsuiker (VVD) en aspirant-kamerlid Renate den Hollander (VVD) over de toekomst van het landelijk gebied. Insteek van het gesprek: hoe kunnen we de oplossingskracht van het platteland zo optimaal mogelijk benutten?
- P10 workshop 'Rural proofing: Making policies work for rural areas through data/Earth observation' tijdens de European Week of Regions and Cities 2024 in Brussel (13-15 oktober)
- Algemene Ledenvergadering (ALV) VNG (28 november). Motie Herijking beleids- en investeringslogica Elke Regio Telt! Toelichting door Ellen Nauta tijdens de ALV.
- Wintersessie in Druten (3 december). Thema: Onderwijs & onderzoek: kennis bouwt een krachtig platteland

2025 IN ÉÉN OOGOPSLAG

P10 Organisatie

In alle provincies bevinden zich P10-gemeenten, met uitzondering van Flevoland en Utrecht.

33
leden

1.205.239
miljoen inwoners

9.774 km²
gemeenten

737
kernen

Berkelland | Schouwen-Duiveland | Opsterland | Westerveld | Borger-Odoorn | Hof van Twente | Hollands Kroon
Ooststellingwerf | Peel en Maas | Sluis | Hulst | Aa en Hunze | Bronckhorst | Medemblik Goeree-Overflakkee
Midden-Drenthe | Twenterand | De Fryske Marren | Het Hogeland | Horst aan de Maas | Altena | Westerkwartier
Dinkelland | Tubbergen | West Betuwe | Leudal | De Wolden-Noardeast-Fryslân | Weststellingwerf | Veere
Dalfsen | Buren | Tholen

P10 SAMENWERKINGSPARTNERS

COMMUNICATIE EN LOBBY

Een vereniging drijft op de inzet van haar leden. Vertegenwoordigers uit onze P10 gemeenten zijn actief in verschillende VNG commissies die van belang zijn voor onze missie. Ook binnen het VNG bestuur is P10 vertegenwoordigd. Zonder die inzet kunnen we niet het werk verzetten zoals we dat nu doen. Dat gaat om actieve lobby, om meedoen aan belangrijke gesprekken en debatten en om (snelle) inzetbaarheid als een beroep op hen wordt gedaan. Ook in 2025 was P10 veelvuldig en zichtbaar aanwezig, online en offline. Een paar highlights.

Haagse kringen

Aan de vooravond van Prinsjesdag spraken onze DB-leden Wilko Pelgrom en Erik Nijssen met kamerleden Geert Gabriëls (PvdA-Groen Links), Eline Vedder-Monaster (CDA), Jeroen Hartsuiker (VVD) en aspirant-kamerlid Renate den Hollander (VVD) over de toekomst van het landelijk gebied. Insteek van het gesprek: hoe kunnen we de oplossingskracht van het platteland zo optimaal mogelijk benutten?

Zorg, mobiliteit en veranderend grondgebruik. Dat waren de thema's die tijdens het gesprek uitvoerig aan de orde kwamen. De kamerleden herkenden veel in de uitdagingen waar het platteland op die thema's voor staat. Thema's, waarbij het regelmatig ontbreekt aan regie vanuit Den Haag. "Den Haag zou voor de grote lijnen moeten zorgen, waarna de regio's per gebied tot een goede invulling zouden kunnen komen", aldus Geert Gabriëls.

Eline Vedder roemde de innovativiteit in de regio. "Daar zijn vaak betere ideeën dan in Den Haag." Vedder riep de regio's op om bij de gebiedsontwikkeling het heft in eigen handen te nemen. "Zet je eigen plan op de kaart en zorg dat het gejat wordt."

Succesvolle lobby rijksregie bij herbestemming

Een grote kamermeerderheid nam in september een motie van D66 aan die het kabinet opdracht geeft de regie te pakken bij de herbestemming van de grond van boeren die aan een uitkoopregeling deelnemen. Daarmee wordt gehoor gegeven aan de lobby die P10 hiervoor voerde samen met de VNG, de K80 - Kleine en krachtige gemeenten in Nederland, de Unie van Waterschappen en het Interprovinciaal Overleg (IPO).

Doordat veehouders gebruik maken van rijksregelingen om hun bedrijfsactiviteiten te beëindigen, verdwijnen permanente graslanden. Ook het wegvallen van de graslandnorm maakt omzetting naar andere teelten mogelijk. De stoppersregelingen zijn bedoeld om de natuur te beschermen, maar hebben nu vaak een averechts effect. Omzetting van (blijvend) grasland naar andere teelten zoals bollenteelt, leidt tot een toename van het gebruik van meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen en water, met negatieve gevolgen voor natuur, water, bodem en volksgezondheid.

Samen met VNG, de K80, de Unie van Waterschappen en het IPO organiseerde P10 in mei een conferentie rondom dit veranderende grondgebruik. De conferentie werd gevolgd door een gezamenlijke brief aan de ministeries van LNVN, VRO, VWS en IenW.

P10 in VNG-campagne ravijnjaar

De campagne van de VNG laat de concrete effecten zien van de bezuinigingen van het Rijk op de gemeentelijke financiën aan de hand van een aantal video's. In een van de video's legt Henny Kranenberg uit welke desastreuze gevolgen het ravijnjaar kan hebben voor de sportende jeugd.

Henny is voorzitter van voetbalvereniging GFC uit Goor. Daar worden voetbaltrainingen om de haverklap afgelast, omdat twee velden bij een nacht regen al onbespeelbaar zijn. Het kunstgrasveld dat er door co-financiering van Gemeente Hof van Twente zou komen, staat nu op losse schroeven. Dat zou het einde van de vereniging kunnen betekenen.

Wethouder Harry Scholten van Hof van Twente legt uit dat de uitdaging voor gemeenten binnen het P10-netwerk om sportaccommodaties op de been te houden, extra groot is. Want bijna elke kern heeft zijn eigen vereniging met zijn eigen sportcomplex.

Onze inzet voor een krachtig platteland

Ministerieel maatwerk gevraagd

Hét platteland bestaat niet. Standaardoplossingen dus ook niet. Daarover voerden onze P10-voorzitter Ellen Nauta (burgemeester Gemeente Hof van Twente) en AB-lid Marga Vermue (burgemeester Gemeente Sluis) begin 2025 een geanimeerd gesprek met minister Judith Uitermark en Directeur-Generaal (DG) Arne van Hout van BZK.

Er bestaat namelijk niet zoiets als één landelijk gebied. Elke regio is uniek; in kwaliteit van de natuur, water, bodem en economisch gebruik. Daarom vraagt elke regio om een eigen, specifieke aanpak voor de opgaven die er liggen op het gebied van wonen, zorg, mobiliteit, de energietransitie en alle andere terreinen.

En die aanpak hoeft het Rijk niet zelf te bedenken. Want het zelfoplossend vermogen van de plattelanders is groot. "Geef hen de ruimte om in samenwerking te komen tot de beste oplossingen per specifiek gebied", zo onderstreepten Ellen Nauta en Marga Vermue in het gesprek met de minister en de DG.

P10 ORGANISATIE

Zo werkt de P10

Kenmerkend voor het P10 netwerk is dat voor, door en met de leden meerwaarde wordt gecreëerd voor de inwoners van de deelnemende gemeenten. We doen het als P10 samen. De kracht zit in het zelf doen en samen oppakken van de opgaven die voor plattelandsgemeenten essentieel zijn.

Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en voor de uitvoering van de strategische visie binnen de P10. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit voorzitter Ellen Nauta (burgemeester Hof van Twente), Robert Leevers (wethouder Hollands Kroon), Wilko Pelgrom (wethouder Bronckhorst), Jan van Weperen (wethouder Ooststellingwerf), Mary van Gent (wethouder Hollands Kroon) en Erik Nijssen (wethouder Peel en Maas). Dennis Lacroix (gemeentesecretaris van Hof van Twente) was secretaris en is in augustus afgetreden. De tijdelijke waarneming wordt vervuld door Richard Klein Tank (manager concernstaf gemeente Hof van Twente).

Algemeen Bestuur

Het Dagelijks Bestuur legt verantwoording af aan het Algemeen Bestuur, waarin alle 33 leden zijn vertegenwoordigd. Het Algemeen Bestuur bestaat uit één of twee bestuurder(s) van iedere P10-gemeente. De voorzittersrol wordt vervuld door burgemeester Ellen Nauta. De vergaderingen in 2025 werden goed bezocht. Daarbij werden er inhoudelijke debatten

gevoerd en veel informatie uitgewisseld en diverse besluiten genomen.

Zoals eerder in dit jaarverslag bij Communicatie en Lobby al is aangegeven, hebben veel leden van het Algemeen Bestuur zich ingezet in VNG commissies om de plattelandsbelangen van onze leden in te brengen. Door actieve inbreng in commissievergaderingen of andere bijeenkomsten, lobby, deelnemen aan belangrijke gesprekken en debatten en het indienen van moties. Vaak in situaties van snel schakelen. Een belangrijke inzet door onze leden die bijdraagt aan de vitaliteit van onze vereniging.

Kerngroep gemeentesecretarissen

Het Dagelijks Bestuur wordt ondersteund door de Kerngroep Gemeentesecretarissen. De Kerngroep bestaat uit de gemeentesecretarissen van de leden van het Dagelijks Bestuur, aangevuld met een aantal gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten. De Kerngroep is verantwoordelijk voor het functioneren van de kernorganisatie. Dennis Lacroix - en de 2e helft van 2025 Richard Klein Tank - is voorzitter en opdrachtgever voor de kernorganisatie. Onder leiding van Dennis Lacroix is de rol van de gemeentesecretarissen binnen de P10 veranderd: zij sturen niet meer op de inhoud van de programma's, maar laten de programmacoördinatoren zelf de afstemming met hun DB lid regelen. Afspraak is dat zij elkaar twee keer per jaar ontmoeten tijdens de zomer- en wintersessie. Hun kernrol ligt nu in het optreden als ambassadeur, waarbij zij samenwerking en synergie binnen de eigen organisatie én met andere gemeenten actief versterken.

Ambtelijke ondersteuning

De verschillende programmalijnen worden getrokken door de programmacoördinatoren die werkzaam zijn in de gemeente van de verantwoordelijke DB-bestuurders. Binnen de verschillende programmalijnen zijn werkgroepen actief, bestaande uit P10-ambtenaren die samenwerken aan verschillende thema's. De nadruk ligt hierbij op kennisdeling en op het voorbereiden van noodzakelijke lobbyactiviteiten. Daarbij zijn de beleidsstrategen belangrijk voor de interactie tussen de ambtelijke organisaties en de P10.

'Investeer in het platteland met de mens als uitgangspunt'

Kernorganisatie

Na het vertrek van de coördinator per 1 mei heeft de support medewerker een groot aantal taken van de coördinator overgenomen en voor de resterende taken is een vacature uitgezet. Ondanks het uitblijven van een geschikte opvolger is dankzij de grote inzet van het kernteam toch alles doorgegaan zoals beoogd. Deze periode onderstreept de veerkracht en betrokkenheid binnen de organisatie, maar vroeg tegelijkertijd veel flexibiliteit en hard werken. Door de tijdelijke onderbezetting konden enkele ambities - met name op het gebied van de kennisrol van de P10 en de cursus Public Affairs - niet volledig worden gerealiseerd. Deze onderdelen worden zo snel mogelijk in 2026 weer opgepakt.

In 2025 is een lobbycoördinator aangetrokken. Dat biedt nieuwe slagkracht, maar vraagt in de praktijk ook snelle actie en extra wendbaarheid van medewerkers.

PROGRAMMALIJNEN

De programmalijnen zijn verdeeld onder de leden van het Dagelijks Bestuur. De bestuursleden worden ondersteund door een programmacoördinator uit hun gemeente. We kennen de volgende 5 programmalijnen:

- 1 **Leefbare Kernen**
- 2 **Leefbaar Buitengebied**
- 3 **Sociaal Platteland**
- 4 **Duurzaam Platteland**
- 5 **Maatwerk Platteland**

Hieronder worden de programmalijnen toegelicht en ziet u welke werkgroepen actief zijn. Medewerkers van P10 gemeenten denken via deze werkgroepen actief mee in beleid en uitvoering. De groepen zijn gericht op kennisdeling en werken, indien nodig, een lobbyvoorstel/document uit.

Op het gebied van mobiliteit zijn belangrijke stappen gezet. Er is actief contact met de VNG en het ministerie van IenW. Het nieuwe IenW beleid Bereikbaarheid op Peil speelt sterker in op lokale en regionale verschillen in behoeften en mogelijkheden. Waar nodig delen we onze inzichten rechtstreeks met IenW en pleiten we voor expliciete aandacht voor oplossingen voor het platteland. Binnen de werkgroep is veel aandacht besteed aan de wegen in het buitengebied, verkeersveiligheid en de kosten voor beheer en onderhoud. Bereikbaarheid blijft daarmee een belangrijk aandachtspunt. Samen met de G4 (VRA en MRDH), het IPO, OV NL en andere partners voeren we een stevige lobby om bezuinigingen op het openbaar vervoer terug te draaien en extra middelen voor de toekomst beschikbaar te krijgen.

1 **Leefbare Kernen**

Verantwoordelijk: Robert Leever, gemeente Hollands Kroon en Jos Struik (programmacoördinator)

- **Werkgroep Wonen**
- **Werkgroep Mobiliteit**
- **Werkgroep Arbeidsmigratie**

De doelstellingen voor het leefbaar platteland richten zich op het versterken van wonen, werken, voorzieningen en bereikbaarheid, waarbij het bevorderen van brede welvaart en bestaanszekerheid centraal staat.

Wonen blijkt in de praktijk vooral een regionale opgave. In overleg met de VNG bespreken we de gevolgen van nieuw en gewijzigd beleid, zoals de Wet Regio Volkshuisvesting, en de reeds bekende knelpunten op het gebied van wonen. Inmiddels is er contact met de ministeries van VRO en BZK om input te leveren voor mogelijk nieuw beleid, onder meer over wonen op het erf.

De werkgroep arbeidsmigranten is in 2025 opnieuw opgestart. Voorafgaand daaraan is een werkbezoek georganiseerd waarbij Kamerleden in Hollands Kroon een locatie hebben bezocht waar arbeidsmigranten wonen en werken. In 2025 lag de focus vooral op registratie, handhaving en menswaardige huisvesting. Dat laatste is een belangrijk speerpunt, waarover we eveneens overleg voeren met de ministeries van VRO en BZK.

2 Leefbaar Buitengebied

Verantwoordelijk: Wilko Pelgrom, gemeente Bronckhorst en Heleen Huiskamp (programmacoördinator)

• Werkgroep Toekomst Landelijk Gebied

De werkgroep Toekomst Landelijk Gebied behoort tot de meest actieve werkgroepen binnen de P10. De werkgroep kwam tweewekelijks bijeen voor inhoudelijke uitwisseling en gesprekken met externe experts. Daarbij werd intensief samengewerkt met partners zoals de VNG, de Unie van Waterschappen en het IPO. De centrale thema's in 2025 waren veranderend grondgebruik, gewasbeschermingsmiddelen en de voortzetting van de gebiedsgerichte aanpak. Na het stopzetten van het Nationaal Programma Landelijk Gebied heeft de P10 sterk ingezet op het onder de aandacht brengen van het belang van de gebiedsgerichte aanpak voor een leefbaar en toekomstbestendig buitengebied. Deze aanpak blijft noodzakelijk om ruimte te bieden aan landbouw, natuur en andere functies. De inspanningen richtten zich in 2025 op:

- het beschikbaar krijgen van financiële middelen voor gebiedsprocessen;
- het bevorderen van duidelijke en uitvoerbare regelgeving voor natuur en milieu;
- het versterken van instrumenten voor lokale oplossingen, onder andere voor grondgebruik en gewasbescherming;
- het zorgvuldig inpassen van ruimtelijke claims van andere overheden in gebiedsprocessen.

Belangrijkste activiteiten in 2025

Om deze doelen onder de aandacht te brengen en te borgen, heeft de werkgroep in 2025 een reeks activiteiten ontplooid.

- We organiseerden samen met K80, VNG en RTLG de conferentie 'Veranderend Grondgebruik', met 200 deelnemende bestuurders en ambtenaren;
- We stuurden een gezamenlijke lobbybrief naar meerdere ministeries, samen met K80, VNG en de Unie van Waterschappen;
- We namen deel aan een maandelijks interbestuurlijke werkgroep over veranderend grondgebruik met VNG, IPO, Unie van Waterschappen, K80 en LVVN;
- We hebben de VNG ondersteund bij de ontwikkeling van het Strategisch Knooppunt Gewasbescherming en de grote fysieke bijeenkomst van het Ambtelijk Netwerk Landelijk Gebied over veranderend grondgebruik in november;
- We hebben in het voor- en najaar twee grote werksessies georganiseerd over gewasbeschermingsmiddelen en water en bodem in de praktijk;
- We hebben een belangrijke bijdrage geleverd voor de zienswijze van de P10 voor de Nota Ruimte.

De rode draad door alle activiteiten heen was de constatering dat regionale en gebiedseigen samenwerking essentieel is. Deze samenwerking leidt tot samenhang in aanpak, beter onderbouwde besluitvorming en ruimte voor maatwerk.

'Regionale en gebiedseigen samenwerking is essentieel'

3 Sociaal Platteland

Verantwoordelijk: Mary van Gent, gemeente Hollands Kroon en Jos Struik (programmacoördinator)

• Werkgroep Sociaal Platteland

Het programma Sociaal Platteland van de P10 plaatst de mens centraal en heeft als doel de gemeenschapszin en de samenlevingsopbouw op het platteland te versterken. Het hoofdthema is dan ook omschreven als 'Een toekomstbestendig sociaal domein op het platteland'. Daarbij wordt het begrip 'sociaal domein' breed geïnterpreteerd, vergelijkbaar met wat ook wel wordt aangeduid als 'de sociale basis'.

De P10 Dag van het Sociaal Platteland in april vormde de officiële aftrap van de werkgroep Sociaal Platteland. Tijdens deze bijeenkomst deelden collegagemeenten inspirerende ervaringen en verhalen over hoe zij omgaan met herkenbare uitdagingen. Welke inzet of oplossingen hanteren zij voor vraagstukken binnen de jeugdzorg, ouderenzorg, participatie en schuldhulpverlening? Op welke manieren worden inwoners betrokken bij deze processen? En waar liggen kansen om verbindingen te leggen, elkaar te versterken en krachten te bundelen? Het was een waardevolle, energieke dag waarop zowel kennis is opgehaald als gedeeld.

In december volgde een online presentatie over de aanpak van gemeente Hollands Kroon. De samenwerking tussen gemeente Hollands Kroon en Includio Hollands Kroon laat zien dat een integrale werkwijze aantoonbaar leidt tot betere, snellere en betaalbare ondersteuning voor inwoners. Door te werken met één hoofdaannemer, taakgerichte financiering en een budgetplafond wordt het sociaal domein efficiënt, mensgericht en toekomstbestendig uitgevoerd.

DEELNAME AAN:

- Overleggen met de VNG, G4 en G40 over Wmo, jeugdzorg en de Participatiewet.
- SAO-overleggen.
- Het Strategisch Beraad Sociaal Domein (met deelname van Kirsten Werps, gemeentesecretaris van de P10-gemeente Peel en Maas), waarbij afstemming plaatsvindt met Hollands Kroon.

4 Duurzaam Platteland

Verantwoordelijk: Erik Nijssen, gemeente Peel en Maas en Petro Kuijpers (programmacoördinator)

• Duurzame Energie/Klimaatwet

De warmtetransitie op het platteland blijft complex. De bebouwing ligt verspreid, de warmtevraag is relatief laag en collectieve warmtebronnen zijn schaars. Daardoor zijn grootschalige warmtenetten vaak niet haalbaar en blijft maatwerk noodzakelijk. Tegelijkertijd heeft het platteland te maken met uitdagingen op het elektriciteitsnet: het bestaande net is veelal niet ingericht op gedecentraliseerde en piekgevoelige vraag, waardoor snel capaciteitstekorten ontstaan. Daarnaast groeit het besef dat klimaatverandering nieuwe opgaven met zich meebrengt voor het platteland.

Zienswijze op ontwerp-codebesluit prioriteringsruimte transportverzoeken

Gezien de beperkte netcapaciteit heeft de P10 een zienswijze ingediend bij de Autoriteit Consument & Markt. Daarin benadrukken we de noodzaak om voorrang te geven aan transportverzoeken voor energiedragers die de totale elektriciteitsvraag verminderen. Dergelijke aanvragen kunnen de toekomstige vraag naar transportcapaciteit verlagen en functioneren daarmee als een vorm van (toekomstige) congestieverlichting.

SAMENWERKING MET PARTNERS

In het afgelopen jaar heeft de P10 intensief samengewerkt met diverse partners. Met RebelGroup is opgetrokken rond het thema Eerlijke Energietransitie, met Platform31 rond Verduurzaming van kwetsbare regio's, en met het ministerie van Economische Zaken op het gebied van Participatie in de energietransitie. Gezamenlijk worden inzichten ontwikkeld die helpen om de duurzame ontwikkeling van het platteland verder te versterken.

5 Maatwerk platteland

Verantwoordelijk: Jan van Weperen, gemeente Ooststellingwerf en Michel Hania (programmacoördinator)

- Werkgroep Gemeentefonds
- Werkgroep Omgevingsvisie
- Werkgroep Subsidies

Deze programmalijn is vooral bedoeld als ondersteuning van de eerdergenoemde inhoudelijke programmalijnen. Waar die zich richten op thema's zoals wonen, werken en bereikbaarheid, richt de programmalijn Maatwerk platteland zich vooral op het scheppen van de randvoorwaarden. Voor de P10 is het essentieel dat financiële en wettelijke regelingen voldoende ruimte bieden voor maatwerk voor gemeenten met relatief weinig inwoners en een groot grondgebied. De uitgestrektheid van deze gebieden en het ontbreken van een stedelijke kern zorgen ervoor dat maatschappelijke vraagstukken zwaarder doorwerken dan in een gemiddelde plattelandsgemeente.

Een terugkerend agendapunt binnen de werkgroep Gemeentefonds was de herverdeling van het gemeentefonds, zoals ingezet door het ministerie van Binnenlandse Zaken. Ook de SPUK regelingen en het zogenoemde 'financiële ravijn' zijn regelmatig besproken.

P10 neemt actief deel aan de ambtelijke werkgroep Herijking gemeentefonds, voorgezeten door de fondsbeheerder (BZK) in samenwerking met het ministerie van Financiën. Hoewel de herverdelingseffecten voor de meeste P10 gemeenten beperkt zijn gebleven, hebben we niet kunnen voorkomen dat enkele gemeenten als nadeelgemeente uit de herverdeling zijn gekomen.

Na inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben nog enkele bijeenkomsten plaatsgevonden van de werkgroep Omgevingsvisie over omissies in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De gesignaleerde knelpunten zijn doorgegeven en in de meeste gevallen snel opgepakt.

Binnen de werkgroep Subsidies, in samenwerking met Dick Oudman van de gemeente Westerkwartier, is nauw samengewerkt met de werkgroep Europa. Daarnaast is er in de wintersessie een werksessie met gemeentesecretarissen georganiseerd om vraagstukken rond subsidiemogelijkheden, uitvoeringskracht en afstemming verder te verdiepen.

Onze inzet voor
een krachtig platteland

PROGRAMMA OVERSTIJGENDE THEMA'S

P10

*Verantwoordelijk: Ellen Nauta, programma uitvoering
Eric Caspers en Simone La Brijn*

Werkgroepen

Europa (trekker Jasper Assen, gemeente Opsterland)

Werkgroep Europa

Binnen de P10 werkt de werkgroep Europa - een team van bestuurders en ambtenaren - in samenwerking met de VNG actief aan de beïnvloeding van Europese regelgeving, het slim benutten van EU-fondsen voor leefbaarheid en een stevige positie in het Europese debat over de landbouwtransitie. Met de in 2024 vastgestelde strategische koers hebben we een duidelijk kompas voor de komende jaren.

Nieuw Meerjarig Financieel Kader

De Europese Commissie presenteerde op 16 juli 2025 het voorstel voor het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (2028–2034), met een omvang van bijna 2 biljoen euro. Het nieuwe MFK bundelt bestaande EU-fondsen onder één strategie, met cohesie- en landbouwbeleid als kern, en introduceert het Single Plan-principe (NRPP) waarbij elke lidstaat één partner-

schapsplan krijgt. Samen met andere netwerken pleiten we ervoor dit principe niet in te voeren, om directe toegang tot Brussel te behouden, terwijl we parallel gesprekken voeren met ministeries over de rol van regionale en lokale overheden mocht het toch worden doorgezet. De werkgroep Europa volgt het dossier nauwgezet en stemt intensief af met ministeries, VNG en andere netwerken.

Europa als krachtige partner voor het platteland

In veel Europese regio's spelen vergelijkbare vraagstukken rond leefbaarheid, natuur, landbouw en vergrijzing. Voor de P10 is Europa daarom een onmisbare partner. Door de werkelijkheid van het Nederlandse platteland te verbinden met Europees beleid, zorgen we ervoor dat de belangen van onze regio's zichtbaar blijven in Brussel. We zetten ons actief in om de stem van het platteland te laten horen bij instellingen als de Europese Commissie en het Europees Parlement.

Een belangrijke rol is weggelegd voor burgemeester Jack van der Hoek (Schouwen-Duiveland) en wethouder Arjan van Gijssel (Berkelland). Zij zijn namens P10 via de VNG lid van het Europees Comité van de Regio's (CvdR), het adviesorgaan dat lokale en regionale overheden een stem geeft in Brussel. Hun prioriteiten liggen bij het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en de langetermijnvisie voor rurale gebieden-thema's die rechtstreeks invloed hebben op onze plattelandsgemeenten. Jack van der Hoek is ook afgevaardigde in het Congres van Lokale en Regionale Overheden. Plaatsvervanger is wethouder Hilde Moerland van gemeente Tholen. Ook in het Congres is P10 goed vertegenwoordigd.

EU project GRANULAR: nieuwe inzichten voor het platteland

Binnen het Europese GRANULAR project wisselen plattelandsgemeenten kennis uit over manieren om leefbaarheid te versterken. Cross visits, waarin partners elkaar bezoeken om ervaringen te delen, vormen daarbij een belangrijk onderdeel. Samen met Wageningen University & Research werkt de P10, onder leiding van projectleider Kimberly Wevers, actief mee aan GRANULAR/Rural Diversity: een vierjarig onderzoeksproject dat nieuwe datasets, tools en methoden ontwikkelt om plattlandsgebieden beter te begrijpen en de unieke kenmerken, dynamiek en drijfveren van rurale regio's in beeld te brengen.

Aan het project doen meerdere universiteiten en Living Labs uit heel Europa mee. In 2025 startte het Nederlandse Living Lab, waar onderzoek wordt gedaan naar rural proofing van de woningmarkt. Daarnaast namen we deel aan intensieve cross visits bij partners in Frankrijk, Spanje en Italië, waar kennisuitwisseling centraal stond. Inmiddels draait het project drie jaar en gaat het zijn laatste jaar in.

Komend jaar richt GRANULAR zich op de verdere uitwerking van een plattelandstoets voor het woningbouwbeleid - een noodzakelijk instrument om beter te kunnen beoordelen wat landelijke maatregelen betekenen voor kleine kernen.

Actieve inbreng in Europa

P10 is stevig aanwezig op Europese podia. Zo vond op 16 en 17 september in Kortrijk de Rural Pact Conference plaats met als titel From vision to action:

Empowering rural areas for the future. Tijdens deze conferentie heeft P10 samen met LAG (Lokale Aktie Groep) Maiella Verde (Italië) de goed bezochte workshop Community mobilisation for collaborative projects verzorgd.

P10 is inmiddels een vaste en gekende gast voor het The Rural Pact Support Office (RPSO). Tijdens verschillende RPSO-webinars hebben we de platte landsaspecten die in Nederland spelen themagericht ingebracht. Onze aanbevelingen en suggesties worden vaak overgenomen in beleidsstukken voor de Europese Commissie.

Tijdens de European Week of Regions and Cities wisselden we ervaringen uit, ontmoetten we beleidsmakers en bouwden we aan een nieuw Europees netwerk. Zo organiseerden we o.l.v. Martje Looijenga en Jasper Assen samen met de deelnemers aan GRANULAR een succesvol Participatory Lab over rural proofing.

Tijdens het panelgesprek stond één vraag centraal: hoe maken we van rural proofing meer dan enkel een bewustwordingsinstrument? De sprekers deelden praktijkervaringen en gingen in op de manier waarop Europese, nationale en regionale overheden elkaar kunnen versterken bij de toepassing ervan. Het panel bestond uit Alexia Rouby (DG AGRI, Europese Commissie), Betty Ann Bryce (OECD, verantwoordelijk voor landenstudies rural proofing, waaronder die van Nederland) en Christos Moutsios (plaatsvervangend gouverneur van Centraal Griekenland, betrokken via het VALORADA consortium).

De sessie werd gemodereerd door Jack van der Hoek, burgemeester van Schouwen-Duiveland, die het gesprek soepel leidde en de verbinding maakte tussen de verschillende perspectieven. Daarna gingen de deelnemers in groepen uiteen in gesprek over praktijkvoorbeelden.

De organisatie vereiste intensieve afstemming met meerdere partners, maar leverde een breed netwerk en nieuwe samenwerkingen op.

Ook in Nederland werken we aan Europese verbinding. Met het Rural Pact Nederland bouwen we aan een samenhangende visie voor het platteland, samen met inwoners, ondernemers, onderwijs, kernen, gemeenten, provincies en het Rijk. De kansen en kracht van het platteland staan daarbij centraal.

Plattelandstoets: erkenning van verschillen

In januari 2025 nam de Tweede Kamer een motie aan voor een plattelandstoets bij overheidsbeleid - een belangrijke stap. De verschillen tussen stedelijke en landelijke gebieden zijn groot en beleid rond woningbouw, vervoer of onderwijs heeft in het platteland soms onbedoeld negatieve gevolgen. Een plattelandstoets helpt om beleid beter te laten aansluiten op de kracht én kwetsbaarheden van plattlandsgebieden en zo de leefbaarheid te versterken.

De noodzaak daarvan blijkt duidelijk uit recent inventariserend onderzoek binnen GRANULAR, uitgevoerd door Heleen Huiskamp (P10 / Gemeente Bronckhorst), Henk Oostindie en Bettina Bock (WUR). [> Zie rapport](#) Zij onderzochten het beleid rond basisvoorzieningen in drie P10-netwerkgemeenten.

Hun onderzoek laat zien dat de verschillen in zelfredzaamheid en leefbaarheid tussen dorpen en kleine kernen dreigen toe te nemen als het huidige beleid wordt voortgezet.

Daarnaast toont het onderzoek aan dat:

- inwoners en vertegenwoordigers grote zorgen hebben over het verdwijnen van basisvoorzieningen;
- de gevolgen daarvan sterk verschillen per dorp en kern;
- direct en nauw contact tussen dorpsbelangenorganisaties en de gemeente essentieel is om goed op deze verschillen in te spelen.

Voor P10 bevestigt dit dat structurele toetsing van beleid op plattlandsimpact noodzakelijk is om de brede welvaart van dorpen en kernen te beschermen en te versterken. We nemen actief deel aan de werkgroep Rural Proofing van de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen en werken aan een krachtige aanpak die beleid meer inclusief maakt voor plattlandsgebieden. Samen met de werkgroep en het Ministerie van LVVN namen we deel aan een intern symposium van het Ministerie van IenW over voorzieningen. Tijdens de sessie gingen verschillende ministeries met ons in gesprek over hoe regelgeving slimmer kan meebewegen met lokale oplossingen.

Rural Review

Het Ministerie van LVVN heeft het initiatief genomen om een Rural Policy Review uit te laten voeren door de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). Deze Review heeft ten eerste als doel om inzichten te krijgen in de staat van het landelijk gebied, bijvoorbeeld op het gebied van welzijn en de regionale identiteit. Een tweede doel is het evalueren van het huidige beleid voor het landelijk gebied, in nauwe samenwerking met de plattlandsgemeenschap. Een belangrijk element hierin is het vertalen van het concept 'plattlandsproeven' naar de Nederlandse context. Namens de P10 maakt Simone La Brijn deel uit van de Klankbordgroep die in 2026 van start gaat.

Elke Regio Telt!

In 2023 publiceerden de samenwerkende planbureaus het adviesrapport Elke Regio Telt! (ERT). De conclusie was niet mals: er moet overal in Nederland worden geïnvesteerd in regionale ontwikkeling op de lange termijn. De Raad voor de Leefomgeving introduceert hierbij de term 'spiraal van verschraling'. Het kabinet moet bij beleidskeuzes niet alleen nadruk leggen op het economisch rendement, maar ook op de gevolgen voor de samenleving en de leefomgeving in elke regio van Nederland - de maatschappelijke effectiviteit.

Als P10-bestuur en kernorganisatie hebben we ons actief ingezet om de ministeries en de VNG van inhoudelijke informatie en kennis van lokale uitdagingen te voorzien. Dat deden we onder meer langs de volgende wegen:

Tijdens een geanimeerd gesprek in januari met (voormalig) minister Judith Uitermark en Directeur Generaal Arne van Hout (BZK) benadrukten Ellen Nauta (Hof van Twente), AB lid Marga Vermue (Sluis) en Simone La Brijn dat er niet één landelijk gebied bestaat. Elke regio heeft eigen kenmerken en vraagt om een specifieke aanpak voor opgaven zoals wonen, zorg, mobiliteit en de energietransitie. We benadrukten dat het platteland een groot zelfoplossend vermogen heeft en dat regio's daarom de ruimte moeten krijgen om samen met inwoners en partners gebiedsgerichte oplossingen te ontwikkelen. Met als doel: beleid beter laten aansluiten op de lokale werkelijkheid en het optimaal benutten van regionale kracht. Op verzoek van de minister hebben we de door ons ingebrachte punten gedeeld met het ministerie van BZK.

Met veel P10-gemeenten waren we aanwezig bij de startbijeenkomst van het Nationaal Programma Vitale Regio's. Voor 11 regio's wordt een regioprogramma gemaakt: Kop van Noord-Holland, Noord- en Oost-Groningen, Zuidoost-Fryslân, Noord-Fryslân, Zuid- en Oost-Drenthe, Twente, Achterhoek, Noord-, Midden- en Zuid-Limburg en Zeeuws-Vlaanderen. De bijeenkomst markeerde het begin van een nauwere samenwerking, waarin gebieden centraal staan en knelpunten integraal worden aangepakt. Met aandacht voor wonen, voorzieningen, bereikbaarheid, economie en leef-

omgeving werd duidelijk dat regionale verschillen vragen om maatwerk, vertrouwen en langdurige inzet. De gezamenlijke ambitie: iedere regio de ruimte geven om te groeien vanuit eigen kracht.

Ruim de helft van de P10-gemeenten maakt deel uit van dit programma. De onderliggende programma's zijn van start gegaan en de samenwerking met het Rijk wordt zeer gewaardeerd. Als P10 blijven wij ervoor pleiten dat de ervaringen die in deze regio's worden opgedaan snel vertaald worden in maatwerk voor het platteland.

Toch lijkt de structurele aandacht voor een aangepaste beleids- en investeringslogica, die recht doet aan de specifieke situatie in alle regio's, onder te sneeuwen in de uitwerking van Elke Regio Telt!

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van de VNG in november diende gemeente Hof van Twente op initiatief van het Algemeen Bestuur van de P10 de motie Beleids- en investeringslogica Elke Regio Telt! in. De motie benadrukt dat regionale ongelijkheid verder toeneemt doordat rijksbeleid en investeringen onvoldoende aansluiten op de werkelijkheid van perifere gebieden, waar essentiële voorzieningen zoals scholen, huisartsen, winkels en openbaar vervoer onder druk staan. Terwijl het Nationaal Programma Vitale Regio's juist vraagt om maatwerk en langdurige samenwerking, werkt de huidige beleids- en investeringslogica nog te sterk vanuit landelijke gemiddelden en stedelijke schaalvoordelen.

De P10 roept de VNG op om zich in te zetten voor een vernieuwde beleids- en investeringslogica die brede welvaart centraal stelt, beter aansluit bij economisch minder renderende regio's en ruimte biedt voor contextspecifieke oplossingen. Ook wordt het Rijk verzocht dit structureel te verankeren en de minister van BZK in het nieuwe kabinet verantwoordelijk te maken voor deze aanpassing, zodat de 'spiraal van verschraling' kan worden doorbroken. De motie werd met een zeer grote meerderheid aangenomen.

Zienswijze P10 op de Ontwerp Nota Ruimte

In september spraken Ellen Nauta en Simone La Brijn met Marjolein Jansen, Directeur-Generaal Ruimtelijke Ordening (BZK), over het platteland en de Nota Ruimte. Op basis van dit gesprek stelden we een gezamenlijke zienswijze op, waarin we waardering uitspreken voor de uitgangspunten van Elke Regio Telt! en de stevige positie voor het landelijk gebied. Tegelijkertijd benadrukken we dat het Rijk nog te veel vasthoudt aan stedelijk georiënteerde beleids- en investeringslogica, waardoor opgaven rond water, bodem, landbouw, natuur en leefbaarheid onvoldoende uit de verf komen. We pleiten daarom voor meer regionale differentiatie, een evenwichtiger woningbouwopgave, duidelijke uitvoeringskaders en een integrale aanpak met betrokkenheid van bewoners en lokale organisaties. Ook vragen we om centrale regie op mest- en gewasbeschermingsmiddelen en om realistische financiële afspraken. We hebben tevens aangegeven graag mee te denken in de vervolgstappen. In 2026 zal Marjolein Jansen aansluiten in een vergadering van het Algemeen Bestuur.

Vitale gemeenschappen Samenspel met inwoners Een reis langs P10-gemeenten

'De reis', een ontdekkingsroute langs P10 gemeenten om te leren van lokale, vaak onverwachte en innovatieve initiatieven die de leefbaarheid van platteland en kleine kernen versterken, vormt een belangrijke basis voor samenwerking binnen de P10. Tijdens de tweede stop in 2025 deelde gemeente West Betuwe met een workshop van StudioWhy hoe je via een zorgvuldige, onbevooroordeelde aanpak de behoeften en perspectieven van alle betrokkenen ophaalt om zo een compleet beeld van complexe opgaven te krijgen, waarbij deelnemers dit proces zelf ervaren via realistische opdrachten en tegenspel.

Samenwerking met onderwijs en wetenschap

Als P10 hechten we grote waarde aan een hechte samenwerking met het onderwijs en de wetenschap. Vanaf 2024 hebben we de samenwerking met het hoger beroepsonderwijs geïntensiveerd. Dit leidde tot een rijk en inspirerend programma tijdens de Wintersessie en tot de totstandkoming van De Krant van het Platteland, waarin nieuwe inzichten over leefbaarheid, innovatie en toekomstkracht van het platteland centraal staan.

We kijken met trots terug op de betrokkenheid van onderzoekers, docenten en studenten die ons voorzagen van expertise, nieuwe perspectieven en een participatieve onderzoeks aanpak. Hun bijdragen bevestigen hoe belangrijk academische én praktijkgerichte kennis is voor de vraagstukken van het platteland.

Op het gebied van mobiliteit, toerisme en droogte/water werken P10 gemeenten op projectbasis samen met Stenden University of Applied Sciences, BUAS, HZ University of Applied Sciences en Wageningen University & Research aan onderzoek dat inspeelt op de kennisvragen binnen deze thema's.

De samenwerking met kennisinstellingen smaakt naar meer. In 2026 zetten we deze lijn voort met projecten, onderzoeksprogramma's en gezamenlijke activiteiten die bijdragen aan een toekomstbestendig, vitaal platteland.

Toerisme

Toerisme biedt kansen voor leefbaarheid en lokale economie, maar vraagt om zorg voor natuur, rust en draagkracht van dorpen. Op het P10-platform delen plattelandsgemeenten kennis over recreatie en toerisme, met continue aandacht voor een goede balans tussen de lusten en lasten. Daarnaast werken we samen met partners als het Nederlands Bureau voor Toerisme (NBTC) en Collectief Natuurinclusief (in project Ademruimte) om te komen tot vormen van toerisme die passen bij de schaal en identiteit van het platteland. Zo streven we naar recreatie die bijdraagt aan de brede welvaart van inwoners én aan de kwaliteit van het buitengebied.

P10 is lid van de ambtelijke werkgroep voor de Landelijke Raad voor Recreatie en Toerisme en brengt waar nodig en relevant plattelandsvraagstukken in voor dit beleidsveld. In december 2025 is door P10 een drietal gemeenten met bijbehorende regio's aangedragen voor project INTERIM dat wordt uitgevoerd door de hogescholen Stenden, HZ en BUAS. In dit project wordt bestemmingsmanagement onderzocht en bezien hoe dit beter aan te passen is aan lokale, specifieke omstandigheden voor een goede balans en het behoud van inwonersprofijt. De deelnemende gemeenten zijn Altena en de Biesbos, Hollands Kroon met Kop van Noord-Holland en Texel en Schouwen-Duiveland met het Noordwestelijke Deltagebied. De resultaten van dit project worden gedeeld met de overige P10-gemeenten.

Lokale en regionale economie

P10 is een vast lid van het VNG-netwerk Lokale en Regionale Economie. Aan het bestuurlijk netwerk neemt de wethouder van gemeenten Schouwen-Duiveland deel, na het vertrek van de wethouder van Bonger-Odoorn naar de Tweede Kamer. Het ambtelijk en bestuurlijk netwerk brengen adviezen uit op het gebied van ruimte voor bedrijventerreinen, vitaal MKB, aantrekkelijke binnensteden en arbeidsmarkt/human capital. In 2025 is veel gewerkt aan actieve inbreng voor de Nota Ruimte voor Economie die eind 2025 is uitgebracht door het Ministerie van Economische Zaken.

Overleg met andere koepelorganisaties

De samenwerking met andere koepelorganisaties zoals G4, G40, M50, K80 en R8 is de afgelopen jaren veel intensiever geworden. Vanuit de overtuiging dat stad en platteland elkaar op veel thema's nodig hebben. Op ambtelijk niveau wordt steeds meer samengewerkt en uitgewisseld. Daarnaast komen de voorzitters van de koepelorganisaties drie tot vier keer per jaar bijeen. De afstemming tusschen en met de overige koepelorganisaties, ook op bestuurlijk niveau, is nodig om onze koepel P10 goed gepositioneerd te houden. Het houdt ons scherp op onze onderscheidende missie, kernboodschap en aanpak.

P10

ORGANISATIEONTWIKKELING

Strategische Visie 2023-2026

Op 5 februari 2025 werkte het Dagelijks Bestuur de op 4 december 2024 door het Algemeen Bestuur geactualiseerde Strategische Visie 2023-2026 uit tot een Uitvoeringsplan voor 2025 en de resterende bestuursperiode in 2026. Belangrijke onderwerpen als Elke Regio Telt! en de uitwerking van het programma Sociaal zijn vertaald naar concrete acties. Aan de hand van deze uitwerking zijn werkzaamheden en activiteiten voor 2025 geagendeerd en uitgevoerd. Het werkdocument Onze inzet - Samenwerkingsverband P10 vormt hiervoor de leidraad. Deze werkbijeenkomst werd afgesloten met een beknopt overzicht van de inzet in één oogopslag.

Tijdens deze werkbijeenkomst is ook de basis gelegd voor de uitvraag van een lobbyist. Dit resulteerde in de aanstelling van Annika Versloot-van der Velden van Public Matters als lobby-coördinator voor P10 voor de duur van één jaar. Daarnaast is het contract met onze communicatieadviseur Tom Schooltink van bureau Nieuwe Wending met een jaar verlengd.

In nauwe samenwerking en goede samenspraak tussen beiden zijn diverse korte reacties en handreikingen geschreven: aan de Tweede Kamer en bewindspersonen naar aanleiding van de val van het Kabinet, aan landelijke politieke fracties in het kader van de Tweede Kamer verkiezingen en aan de informateur voor het

nieuw te vormen kabinet. Waar mogelijk schakelden we daarbij met het lobbynetwerk van de VNG. Met dit netwerk is het hele jaar intensief samengewerkt en structureel afgestemd. De verschillende gemeentelijke netwerken en de VNG weten elkaar steeds beter te vinden en stemmen onderling en wederkerig steeds effectiever af op elkaars agenda's en belangen.

Tweedaagse DB P10 in Den Haag

Op 10 en 11 september 2025 bracht het dagelijks bestuur werkbezoeken in Den Haag aan leden van de Tweede Kamer en aan de directie van de VNG. Onze lobbyist bereidde de gesprekken met de Kamerleden voor. Tijdens de bezoeken lichtten de DB-leden de opgaven en uitdagingen van het platteland toe en reikten daarbij ook concrete suggesties en oplossingen aan. Dit leidde tot inhoudelijk sterke en constructieve gesprekken. Sindsdien staat P10 nadrukkelijker op het netvlies bij de landelijke politiek.

De ontmoeting met de directie van de VNG heeft geleid tot nog betere afstemming van de agenda's van beide netwerken en tot een sterkere verankering van plattelandsvraagstukken. Dit blijkt onder meer uit de inzet van de VNG rond de Nota Ruimte, de Nota Ruimte voor Economie en Elke Regio Telt!.

Lidmaatschap

Per 1 januari 2025 is de gemeente Tholen (Zeeland) toegetreden als 33ste lid.

P10

ACTIVITEITEN

Zomersessie Westerkwartier: waar de grote opgaven samenkomen

De P10 netwerkzomersessie in Westerkwartier was een hoogtepunt. In Westerkwartier, een gemeente waar de grote landelijke opgaven zichtbaar samenkomen, opende voorzitter Ellen Nauta de dag met een krachtige terugblik op de conferentie over veranderend grondgebruik. Haar boodschap was duidelijk: "Alle lagen van overheid zijn inmiddels overtuigd van de waarde van de gebiedsgerichte aanpak. Een fantastisch resultaat!"

Het programma bood inspiratie op bijzondere locaties zoals Museum Wierdenland, Landgoed Oosterheerdt en De Nieuwe Wierde. Alex Datema, directeur Food & Agri bij de Rabobank, gaf inzicht in hoe de bank de landbouwtransitie ondersteunt, terwijl professor Bettina Bock in de middag belangwekkende perspectieven deelde op maatschappelijke veranderingen en de innovatiekracht van lokale gemeenschappen: "Daar zit de hoop, daar zit de toekomst."

Dank aan de gemeente Westerkwartier en alle andere betrokkenen voor het warme welkom en de uitstekende organisatie, die deze dag tot een feestelijk en waardevol moment maakten.

Wintersessie Druten: vooruit met vertrouwen

De wintersessie in Druten vormde een inspirerende start van het nieuwe P10 jaar. Ellen Nauta onderstreepte dat er weer ruimte komt voor dialoog en samenwerking. 2025 was een jaar waarin sterke lobby en intensieve samenwerking met provincies, het Rijk en Europa mooie resultaten opleverden voor het platteland.

Onderzoekers van hogescholen Saxion, Hanze, HAN en HZ versterkten deze blik vooruit met nieuwe inzichten over participatie, leefbaarheid, toerisme, migratie en Europese samenwerking. Hun bijdragen vormen een stevige inhoudelijke basis voor het werk in 2026.

'Nieuwe inzichten over participatie, leefbaarheid, toerisme, migratie en Europese samenwerking'

HENK AALDERINKPRIJS 2025

Steeds meer jongeren in plattelandsdorpen zetten zich in om hun dorp leefbaarder, socialer en duurzamer te maken. Om hun belangrijke rol extra zichtbaar te maken, stond de Henk Aalderinkprijs van P10 dit jaar volledig in het teken van deze toekomstmakers.

De Werkgroep Jongeren Niedorp (WJN) werd de winnaar van de Henk Aalderinkprijs 2025. De werkgroep wist het afgelopen jaren het in verval geraakte jongeren centrum in Niedorp nieuw leven in te blazen.

De WJN bestaat al tientallen jaren. Door een slecht functionerend bestuur en corona raakte het jongeren centrum in verval. Jongeren uit de regio vonden dit onacceptabel. Na een intensief traject in samenwerking met de gemeente is het pand volledig gerenoveerd. Het nieuwe bestuur is bijzonder actief en organiseert feesten, een voetbal- en lasergame toernooi en nieuwe activiteiten voor verschillende doelgroepen. Ook zijn er plannen voor educatieve projecten en samenwerking met jongerenwerk.

Mentale gezondheid

Voor een plattelandsgemeente als Hollands Kroon zijn initiatieven zoals deze van groot belang. Jongeren zoals Shane, Christiaan en Sam hebben ervoor gezorgd dat er weer een plek is waar jongeren samen kunnen komen. Dit is extra belangrijk in een tijd waarin de mentale gezondheid van jongeren onder druk staat. De jury was van mening dat deze groep alles zeer professioneel aanpakt. Uit het juryrapport: 'Hun gedegen aanpak en opgebouwde draagvlak zorgen voor continuïteit en een blijvende impact op de gemeenschap. Door online en offline activiteiten te combineren, creëren zij een dynamische en inclusieve omgeving.'

Aanmoedigingsprijzen

De twee aanmoedigingsprijzen van € 500,00 gingen naar De Jeugdsoos Exloo en naar Jort Wortelboer en Wessel Nijdam. De jeugdsoos Exloo organiseert maandelijks activiteiten op wisselende locaties in Exloo. Deze activiteiten bieden jongeren de kans om elkaar te ontmoeten, plezier te maken en de onderlinge band én de binding met het dorp te versterken. Voor deze leeftijdsgroep zijn er verder geen andere voorzieningen in Exloo, waardoor de Jeugdsoos een belangrijke rol vervult in het sociale leven van jongeren. Nijdam en Wortelboer kregen de prijs voor hun plannen om de haven van Baflo nieuw leven in te blazen.

De Henk Aalderinkprijs wordt jaarlijks door P10 uitgereikt. Henk Aalderink, oud- burgemeester van de gemeente Bronckhorst, richtte het samenwerkingsverband in 2008 op. Na zijn overlijden is de prijs in het leven geroepen om de kracht van het platteland aan de rest van Nederland te laten zien.

NETWERK IN DE REGIO

samenwerkingsverband
plattelandsgemeenten

Onze inzet voor een krachtig platteland

